

ZAŽÍME TO SPOLU

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb	
Dátum	22 -12- 2017
Podacie číslo:	Číslo spisu: 48
Prílohy/listy:	Vybavuje: 197

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií
a poštových služieb
P.O. Box 40
Továrenská 7
828 55 Bratislava 24

VÁŠ LIST ČÍSLO

NÁŠ LIST ČÍSLO 56853/2017

DÁTUM 22.12.2017

VEC Výzva na podávanie pripomienok k návrhu Rozhodnutia o regulácii cien – pripomienky spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Dňa 22.11.2017 zverejnil Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „Úrad“) výzvu na pripomienkovanie návrhu rozhodnutia o regulácii cien podľa § 10 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v platnom znení (ďalej len „ZoEK“).

Vo zverejnenom návrhu rozhodnutia Úrad v konaní so spoločnosťami určenými ako SMP (ďalej len „významný podnik“) na trhu veľkoobchodných služieb ukončenia volania v individuálnych verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom umiestnení (ďalej len „relevantný trh č. 1“) ako účastníkmi správneho konania vo veci uloženia povinnosti súvisiacej s reguláciou cien prístupu a prepojenia podľa § 23 zákona o elektronických komunikáciách podnikom s významným vplyvom na relevantnom trhu č. 1 navrhuje rozhodnúť takto:

„1. Významné podniky na relevantnom trhu č. 1 sú podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách povinné od XX. XX. 2018 účtovať za službu ukončenia hlasového volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení maximálnu cenu vo výške 0,000976 EUR za minútu volania, ktoré bolo zostavené v inej národnej mobilnej resp. fixnej sieti alebo v inej zahraničnej mobilnej resp. fixnej sieti v členských štátoch Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru.“

K zverejnenému návrhu uvádza spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „spoločnosť ST“) svoje pripomienky:

Názov návrhu opatrenia: NÁVRH ROZHODNUTIA O REGULÁCII CIEN

Identifikačné údaje dotknutej osoby: Bajkalská 28, 817 62 Bratislava

Obchodné meno/názov/meno a priezvisko: Slovak Telekom, a.s.

IČO (ak bolo pridelené): 35 763 469

Kontaktná osoba, tel. číslo a adresa elektronickej pošty: Ing. Martin Čechák, Senior manažér regulatórnych záležitostí

+421 903 903 903, presscentrum@telekom.sk

Pripomienky k jednotlivým častiam/ustanoveniam návrhu opatrenia:

1. Zrušenie cenovej regulácie ukončenia hlasových volaní zostavených v krajinách mimo členských štátov EÚ/EHP:

Návrh výroku rozhodnutia: *„...účtovať za službu ukončenia hlasového volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení maximálnu cenu vo výške 0,000976 EUR za minútu volania, ktoré bolo zostavené v inej národnej mobilnej resp. fixnej sieti alebo v inej zahraničnej mobilnej resp. fixnej sieti v členských štátoch Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru.“*

Návrh odôvodnenia rozhodnutia: *„Rozhodnutie o regulácii cien sa vzťahuje na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení významných podnikov zostavených v inej národnej mobilnej alebo fixnej sieti a na služby ukončenia hlasových volaní v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení významných podnikov zostavených v inej zahraničnej mobilnej alebo fixnej sieti v členských štátoch Európskej únie a Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EÚ/EHP“). Ukončenie hlasových volaní zostavených v krajinách mimo členských štátov EÚ/EHP úrad cenovo nereguluje a cena je výsledkom dvojstranných dohôd medzi jednotlivými podnikmi. Za volania zostavené v krajinách mimo členských štátov EÚ/EHP sa považujú i také volania, pri ktorých z prenášanej informácie nie je jednoznačne zrejmé, že ide o volania zostavené v členských štátoch EÚ/EHP.“*

Návrh spoločnosti ST: z dôvodu zabezpečenia dostatočnej právnej istoty preniesť z odôvodnenia rozhodnutia do výroku rozhodnutia vetu „Za volania zostavené v krajinách mimo členských štátov EÚ/EHP sa považujú i volania, pri ktorých z prenášanej informácie nie je jednoznačne zrejmé, že ide o volanie zostavené v členských štátoch EÚ/EHP.“

Odôvodnenie: plne súhlasíme s návrhom Úradu na dereguláciu volaní zostavených v krajinách mimo členských štátov EÚ/EHP. Osobitne vítame aj cenovú dereguláciu volaní, pri ktorých z prenášanej informácie nie je jednoznačne zrejmé, že ide o volanie zostavené v členských štátoch EÚ/EHP, nakoľko sa tým s istotou predíde prípadným špekuláciám a pokusom obchádzať definované vyňatie volaní zostavených v krajinách mimo EÚ/EHP z regulácie odstránením identifikácie, v ktorej krajine bolo volanie zostavené, napr. cez chýbajúce tzv. „A-číslo“, t.j. číslo, na ktorom volanie vzniklo.

Navrhujeme preto preniesť predmetnú vetu z odôvodnenia do výroku, nakoľko práve výrok rozhodnutia je určujúci pre zodpovedanie otázok, aké povinnosti rozhodnutie správneho orgánu účastníkovi konania ukladá, teda, pri skúmaní rozsahu povinnosti ukladanej rozhodnutím správneho orgánu je potrebné vychádzať predovšetkým z výroku rozhodnutia, ktorý je záväzný (napr. Nedorost, L.: Správni rád – komentár, EUROLEX Bohemia 2002, str. 298 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Sž 102/98 publikovaný ako R 14/2000 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Sž 19/01 publikovaný pod č. 56 in Zo súdnej praxe č. 5/2001).

2. Nevhodnosť metódy „BU LRIC pure“:

Návrh odôvodnenia rozhodnutia: *„Úrad stanovil cenu za službu ukončenia volania, ktorá vychádza z nákladov teoretického efektívneho podniku využitím vzostupného nákladového modelu čistých prezieravých dlhodobých prírastkových nákladov (Bottom up Long Run Incremental Costs pure, ďalej len „BU LRIC pure“). Uplatnenie modelu je v súlade s koncepciou rozvoja siete efektívneho podniku...(atd)“*

Návrh spoločnosti ST: vypustiť. Model BU LRIC pure nahradiť modelom BU LRIC plus a výpočet ceny za službu ukončenia volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení a následne i výšku ceny v návrhu výroku rozhodnutia upraviť podľa tohto modelu.

Odôvodnenie: Spoločnosť ST namieta používanie modelu BU LRIC pure pre cenovú reguláciu poplatkov za ukončenie volaní vo verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení. Odôvodnenie: použitie model BU LRIC pure by bolo neprímerané najmä z nasledujúcich dôvodov:

1. Samotný navrhovaný postup stanovenia ceny podľa Odporúčania č. 2009/396/ES o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných sieťach v EÚ („ďalej len „Odporúčanie“) je podľa spoločnosti Slovak Telekom v rozpore so zásadou v § 12 ods. 5 ZoEK, aby podnik mohol uplatniť všetky náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie služby ukončovania volania. Citované Odporúčanie predpokladá vylúčenie veľkej časti efektívne vynaložených nákladov nevyhnutne potrebných na poskytovanie uvedenej služby. Uplatnenie len ich inkrementálnej časti je v rozpore s prístupom uplatniť všetky náklady nevyhnutne potrebné na poskytovanie služby.

2. Znemožnenie uplatnenia efektívnych nákladov prislúchajúcich k uvedenej službe okrem jasného rozporu Odporúčania s dikciou ZoEK nie je spravodlivé a odôvodniteľné ani z ekonomického pohľadu. Ani teoretický efektívny operátor nie je schopný dlhodobo poskytovať služby pod efektívne vynakladané náklady. Preto by náklady mali byť priznávané v celej ich výške, minimálne zohľadňujúce ich výšku pri uplatnení princípu teoretickej efektívnosti. Ideálne by priznané náklady mali zohľadňovať i reálnu možnosť ich dosiahnutia, teda efektívne vynaložené náklady v reálnych podmienkach. Prístup vyplývajúci z návrhu citovaného Odporúčania je v rozpore aj so samotnými regulačnými princípmi, nakoľko de facto „ukladá“ nemožnosť uplatniť si efektívne náklady v ich primeranom podiele, a teda tlačí regulovaný podnik buď do vytvárania dlhodobo neudržateľnej straty podniku, alebo do ich premietnutia do maloobchodných nákladov vlastných služieb, ktoré už rovnaký náklad pomerne obsahujú. To ale pôsobí v presnom rozpore s cieľom regulácie a tiež skresľuje súťaž, keď znevýhodňuje podniky, ktoré poskytujú väčší objem ukončovaných volaní.

3. Uvedený postup (model BU LRIC pure) spôsobuje obmedzenie možnosti investovania zdrojov do rozvoja a inovácií potrebných na úspešné pôsobenie na trhoch elektronických komunikačných služieb, čo je v rozpore s princípmi regulácie spočívajúcej v podpore efektívnej hospodárskej súťaže a rozvoja vnútorného trhu podľa § 18 ods. 2 ZoEK, nakoľko vlastníctvo infraštruktúry je pri takomto spôsobe regulácie v konečnom dôsledku „trestom“, keďže jej vlastník je zatažený poskytovaním infraštruktúry za podnákladové ceny a zužuje sa mu tým finančný tok nevyhnutný na vybudovanie moderných sietí, v prípade pevných sietí ide hlavne o náklady na rozvoj pokrytia optickými sieťami.

4. Cenová regulácia na základe modelu BU LRIC pure je v rozpore s ústavným právom disponovať majetkom, nakoľko núti podnik poskytovať službu so stratou, o to viac, že ukončenie hovorov je súčasťou prepojenia ako povinnosti, ktorá vyplýva každému podniku priamo zo ZoEK. Žiaden podnik sa teda nemôže slobodne rozhodnúť službu ukončenia hovorov neposkytovať.

5. Navrhovaný Model BU LRIC plus predstavuje štandardný nástroj zohľadnenia cien hypotetického efektívneho operátora a zároveň zabezpečí návratnosť nákladov významného podniku spolu s primeranou návratnosťou investovaného kapitálu. Uvedený model bol v už Úradom akceptovaný ako model zabezpečujúci ceny, ktoré by boli dosiahnuté na trhu s efektívnou súťažou, ktorej podmienky sa Úrad i reguláciou poplatkov za ukončenie volaní vo verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení týmto návrhom rozhodnutia snaží dosiahnuť.

3. Jasne odčlenenie služby medzinárodného tranzitu od služby ukončenia hlasových volaní

Návrh odôvodnenia Úradu: „*Významný podnik je v prípade, že preberie volanie v medzinárodnom bode prepojenia za účelom ukončenia volania vo vlastnej fixnej sieti alebo fixnej sieti iných národných operátorov, oprávnený účtovať poplatok aj za tranzit tohto volania.*“

Návrh spoločnosti ST: doplniť odôvodnenie rozhodnutia i o nasledujúci text: „Z hľadiska funkcionality a zastupiteľnosti je ukončovanie volania zostaveného v zahraničí identické s ukončovaním volania zostaveného v národných sieťach. Pri volaniach prichádzajúcich zo zahraničia a uplatnení cenovej regulácie môžu nastať dva scenáre:

A. medzinárodné volanie v medzinárodnom bode prepojenia (napr. vo Frankfurte alebo inom európskom meste, alebo v blízkosti štátnej hranice na území SR) preberie významný podnik, ktorý volanie tranzituje a následne ukončí vo svojej sieti. Takéto volanie je viazaným produktom skladajúcim sa z tranzitu a ukončenia, preto sa aj jeho cena skladá z dvoch komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončovanie volania. Oba uvedené komponenty tvoria cenu viazaného produktu a takúto cenu zaplatí zahraničný operátor významnému podniku, ktorý od neho preberá medzinárodné volanie na tranzit a ukončenie v sieti významného podniku.

B. medzinárodné volanie v medzinárodnom bode prepojenia preberie ľubovoľný podnik, ktorý volanie len tranzituje a toto volanie nie je určené na ukončovanie v jeho sieti. Toto volanie je ľubovoľným podnikom postúpené na ukončovanie volania do siete iného podniku, ktorý volanie ukončí vo svojej sieti. Tento tranzitujúci podnik si vyúčtuje od zahraničného operátora (od ktorého preberá prevádzku) cenu viazaného produktu (za ukončovanie a tranzit), ktorá sa skladá z dvoch komponentov: 1. neregulovaná cena za tranzit a 2. regulovaná cena za ukončenie volania v sieti v pevnom umiestnení. Toto volanie je ďalej postúpené na ukončovanie volania do siete iného podniku a tento podnik volanie ukončí vo svojej sieti a za toto ukončovanie volania v jeho sieti bude účtovať regulovanú cenu za ukončovanie volania. Pri takomto volaní zo zahraničia dochádza ku kaskádovitému spôsobu zúčtovania – platieb.

V takom prípade, ak slovenský národný operátor A prevezme určitý objem medzinárodných volaní v medzinárodnom bode prepojenia určenej na ukončenie na území Slovenskej republiky, je tento oprávnený účtovať cenu, ktorá bude obsahovať regulovanú cenu za ukončovanie a neregulovanú cenu za tranzit takéhoto volania, pretože časť takýchto volaní je ukončená v sieti tohto národného operátora A, ale časť volaní je postúpená na ukončenie v sieti iných národných operátorov. Na trhu tranzitu je efektívna súťaž, a preto tento trh nie je regulovaný. Tranzit volaní môže zabezpečovať aj iný operátor, ktorý ponúkne lepšie podmienky. Ak by sa cena na medzinárodnom prepojení rovnala regulovanej cene za ukončenie volania, žiaden podnik by nemal dôvod volanie ďalej tranzitovať, keďže za jeho tranzit by nemal zaplatené.“

Odôvodnenie: doplnením tohto textu sa zabezpečí kontinuita regulačného prostredia, nakoľko tento režim sa uplatňuje na fixné a mobilné poplatky za ukončenie volaní už od roku 2013. Citované ustanovenia sa nachádzajú v rozhodnutiach Úradu vydaných v roku 2013, ktorými Úrad po prvý krát uložil podnikom na trhu povinnosť cenovej regulácie poplatkov za ukončovanie volaní vypočítaných podľa metodiky BU LRIC pure, (viď napr. rozh. č. 2063/OER/2013 zo dňa 26. augusta 2013).

4. Vypustenie „prirážky za veľkosť“ pri výpočte hodnoty WACC

Návrh Úradu: „Pri výpočte WACC sa vychádza z:

1. výpočtu nákladov na vlastný kapitál pomocou modelu oceňovania kapitálových aktív:

$$R_e = R_f + \beta * (R_m - R_f) + SP$$

kde:

R_f je výnosnosť bezrizikovej investície,

β je beta koeficient,

R_m je výnosnosť trhu,

SP je prirážka za veľkosť podniku publikovaná ročne v štúdií Duff & Phelps: Valuation Handbook.

Pri výpočte sa použije prirážka za veľkosť podnikov, ktorá je závislá od veľkosti podniku (hodnoty vlastného imania) a zohľadňuje rozdielnú návratnosť akcií malých a veľkých podnikov z dlhodobého hľadiska, podľa štúdie Duff & Phelps: Valuation Handbook a je odvodená od trhovej kapitalizácie spoločností kótovaných na americkej burze."

Návrh spoločnosti ST: vypustiť prirážku za veľkosť SP zo vzorca, alternatívne použiť prirážku 0%.

Odôvodnenie: podľa názoru spoločnosti ST používanie prirážky za veľkosť je neprimerané, preto navrhujeme jej vypustenie, resp. použitie prirážky za veľkosť vo výške 0%, nakoľko:

1. telekomunikačné spoločnosti prechádzajú neustálymi zmenami v rámci škály ponúkaných služieb, výsledkom čoho je neustále sa meniaci pomer poskytovaných služieb,
2. spoločnosť ST konzistentne namieta priame použitie údajov z amerického akciového trhu. Pokiaľ premietame veľkosti amerických firiem na stredoeurópsky trh, prichádzame k záveru, že pre spoločnosť ST vzhľadom na výšku jej imania je možné aplikovať prirážku za veľkosť 0%, pretože riziková prémie za veľkosť je závislá od veľkosti podniku, ktorého náklady kapitálu meriame. Všeobecne platí, že čím je podnik menší, tým je prémie vyššia. Berúc do úvahy fakt, že spoločnosť Slovak Telekom nie je aktívna ani na slovenskom kapitálovom trhu, zastávame názor, že použiť prirážku za veľkosť s priamym použitím veľkosti podnikov na americkom trhu nie je adekvátne,
3. v okolitých krajinách nie je bežné, aby prirážka za veľkosť vstupovala do vzorca pre výpočet WACC
4. prirážka za veľkosť nie je uvedená ako povinný prvok výpočtu hodnoty WACC ani v odporúčaní o regulátornom účtovníctve ERG (dnes BEREC).

V prípade akýchkoľvek otázok alebo nejasností sme Úradu plne k dispozícii.

S pozdravom

Slovak Telekom, a.s.

Ing. Martin Čechák

Senior manažér regulatórnych záležitostí